

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

JEGYZÖKÖNYV.

Felvétetett Budapesten, 1929. évi augusztus 22-én, az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának az egyesület helyiségében megtartott ülésén.

Jelen voltak: báró Inkey Pál és Térffy Béla alelnökök, dr. Ajtay Sándor, Balogh Ernő, Gyarmathy Mózes, Kovács Gábor, Kozma István, örgróf Pallavicini Alfonz, Papp-Szász Tamás, Ráduly János, Róth Gyula, Schmidt Károly, Schmid Ernő, Takách Zsigmond választmányi tagok, Bíró Zoltán ügyvezető.

Távolmaradásukat kimentették: gróf Andrassy Sándor, Béky Albert, Földváry Miksa, dr. Hammersberg Géza, Hinfner György, Ivanich Ferenc, Kallivoda Andor, Karsay Károly, gróf Keglevich Gyula, Kiss Ferenc, Nagy László, Onczay László, Osztrólczy Miklós, Péch Kálmán, Pfeiffer Gyula, Sipos Antal és Vuk Gyula választmányi tagok.

Térffy Béla alelnök üdvözlí a megjelenteket, az ülést megnyitja.

Megállapítja, hogy a választmányi ülés meghívói az előírt időben szétküldettek és az ülés határozatképes.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Gyarmathy Mózes és Kozma István választmányi tagokat kéri fel s ezután a következőket terjeszti elő:

A mult választmányi ülés óta történetekről a következőkben van szerencsém a t. igazgató-választmányt tájékoztatni.

A hivatalos lap július 24-i számában megjelent a közszállítási szabályzat, amelynek erdőgazdasági fontosságát, már csak a nagymérvű közszükségetekre való tekintettel is, elvitatni nem lehet.

Bennünket az odaítélésre vonatkozó 29. §. 1. pontja érdekel leginkább, amely — a bennünket nem érintő részek kihagyásával — szószerint a következőket tartalmazza:

„A szállítás ama magyarhonos iparosmester, gyáros, vállalkozó vagy kereskedőnek ítélendő oda, ki a szállításnak hazai termékekből, gyártmányokból, magyarhonos műszaki munkaerők útján pontos, kellő minőségben és a szolgálat érdekeinek megfelelően való teljesítésére a legalkalmasabb és kinek ajánlata viszonylag a legolcsóbb.”

„A legalacsonyabb árajánlat egymagában a szállítás elnyerésére nem jogosít, hanem a vállalkozó megbízhatósága is mindenkor gondosan mérlegelendő.”

„Az odaítélésnél megvizsgálandó továbbá, vajjon a legmegfelelőbb ajánlatot tett vállalkozó, nemcsak cégében, hanem üzletvitelében is hazai iparos, gyáros vagy vállalkozónak minősíthető-e.”

Bár ez a kikötés a „termelő” szót egyáltalán nem tartalmazza, kétségtelennek kell tartanunk, hogy éppoly mértékben kívánja védeni

a nyersanyagok szállításánál a hazai őstermelést, mint amilyen mértékben feltétlen elsőbbséget biztosít a hazai ipari termelés részére.

Felmerül itt még a kérdés, nem lehetne-e a helyzet teljes tisztázása érdekében a szabályzat ilyen értelmű magyarázatát kérni a kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszter uraknál?

Az igazgató-választmány egyhangúlag elhatározza, hogy a rendeletnek a kívánt értelemben leendő hivatalos magyarázata érdekében felír a földművelésügyi és kereskedelemügyi m. kir. miniszter urakhoz.

A forgalmi adófázis ügye a legközelebb mult napokban került vissza a m. kir. pénzügyminisztériumba s az elnökség módját fogja ejteni annak, hogy az erdőgazdaság érdekében a megfelelő időben közbelépjen.

A mult választmányi ülés határozatához képest az államerdészet státuszrendezése ügyében előterjesztéssel fordultunk a miniszterelnök úrhoz, a földművelésügyi és pénzügyminiszter urakhoz, valamint a takarékosági bizottság elnökéhez.

Ugyancsak megindította az elnökség a birtokosok megszervezésére és a tagdíjak önkéntes megajánlására irányuló akciót is.

Kérem, méltóztassanak a tett intézkedéseket tudomásul venni.

A bejelentést az igazgató-választmány egyhangúlag tudomásul veszi.

Mint öröndetes eseményről kell megemlékeznem arról, hogy Kiss Ferenc nyug. miniszteri tanácsos, választmányi tagunkat Szeged város törvényhatósága örökös tagjává választotta, Ivanich Ferenc nyug. miniszteri tanácsos, választmányi tagtársunkat pedig a Kormányzó Úr Öföméltósága a II. oszt. magyar érdemkeresztel tün-tette ki.

Mindkét kitüntetés egy-egy hosszú munkásélet jutalma s olyan köztisztviselőket ért, akik tényleges szolgálatuk alatt mindnyájunk rokonszenvét és megbecsülését vívták ki.

Indítványozom, hogy az igazgató-választmány őszinte örömének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést s az elnökséget bízza meg, hogy ezt a kitüntetetteknek megfelelő formában hozza tudomásukra.

Az igazgató-választmány a javaslatot elfogadja s elnökséget bízza meg, hogy ezt a kitüntetetteknek megfelelő formában hozza tudomásukra.

Az elmúlt idő alatt a halál sem kímélte egyesületünket s tagjaink sorából elragadta Kostialik János, Mayer Gyula, Somogyi Sándor rendes tagjainkat. Javaslom, hogy őszinte fájdalmanak és részvételenek a választmány jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.

A választmány a javaslatot egyhangúlag elfogadja.

Ezután áttér a tárgysorozat 2. pontjára.

A választmány egyhangúlag tudomásul veszi az ügyvezető jelentését, mely szerint az egyesület helyzete ma számottevően kedvezőbbre fordult. Bár az előiránnyal szemben a mellékelt kimutatás

295 P 84 fillér hiányt tüntet fel, az egyesület rendelkezésére ma ke-rekszámban 5000 P készpénz áll, amit csupán az utolsó, kettős lap-számnak mintegy 1000 pengőt kitevő költsége terhel. A mult ülés határozatának megfelelően az alaptökéből igénybevelt összeg részben való visszatérítésére ezenfelül 3000 pengő helyeztetett el, kötött be-tét gyanánt.

Bejelenti az ügyvezető, hogy a mérnöki kamara 4594—1929. számú meghívója alapján augusztus hó 1-én megtartott értekezleten az egyesület képviselőjében résztvevő s a többi műszaki testületek-kei együttesen kérte a mérnöki munkafenntartásra vonatkozó rendelet sürgős kiadását.

A válaszmány a bejelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

Bemutatja a kaposvári kiállítás meghívóját, a kiállításnak e hó 24-én leendő megnyitó ünnepségére.

Az egyesület képviselőjére a válaszmány báró Inkey Pál alelnö-köt kéri fel, aki a megbízást készséggel elvállalja.

A válaszmány egyhangúlag hozzájárul ahhoz, hogy a „Fővárosi tudósító” című könyvatos laptudósító útján tájékoztassa a nyilván-nosságot az egyesület életének fontosabb mozzanatairól.

„A Nemzet Vértanuinak 1918—1919” országos emlékmű bizott-sága céljaira a válaszmány 30 (Harminc) pengőt szavaz meg s an-nak kifizetésére a vezetőséget felhatalmazza.

Ügyvezető jelenti, hogy néhai Makk Domokos Esztergom egy-házmegyei áldozópap, az erdészeti oktatás magyar előharcosa emléké-nek felkutatása érdekében dr. Weisz Leó tagtársunkhoz fordult (aki legutóbb igen érdekes cikkben ismertette nevezett működését) s a tőle nyert felvilágosítások alapján tett javaslatra a válaszmány az elnökséget bízza meg, hogy az erre vonatkozó okmányok felkutatá-sára, rendezésére és közzétételére néhány egyesületi tagot kérjen fel.

Ügyvezető előterjesztésére az igazgató-válaszmány hozzájárul, hogy a Nemzeti Balesetbiztosító Rt. által ajánlott feltételek mellett az Erdészeti Lapokban a részvénytársaságnak megfelelő reklámot csi-náljunk s az épületnél netán előfordulható balesetekre vonatkozó sza-vatossági biztosítást az elnökség megfelelő feltételek mellett meg-köthesse.

Ügyvezető jelenti, hogy néhai Wagner Károly hamvait hozzátar-tozói a tabáni temetőből exhumáltatták s a hamvakat a farkasréti új temető 11. táblájában, 1. sor, 7. szám alatt néhai Ormai Kálmán tagtársunkkal közös sírban helyezték pihenőre. Mivel a családtól nyert értesülés szerint az emlékoszlopot szeptember hó folyamán fog-ják elhelyezni, kéri a válaszmányt, hogy az egyesület koszorúját nem november 1-én, de az emlék felállítása után azonnal elhelyezhesse az emlékoszlopon.

A válaszmány a javaslatot egyhangúlag elfogadja.

Ügyvezetőnek a Hauszer Margit-féle lakás ügyében tett intéz-

kedésekre vonatkozó jelentését az igazgató-választmány tudomásul veszi.

Ügyvezető jelenti, hogy az államvasutak igazgatóságától vett D. 42.375—1929. sz. értesítés szerint a pályafenntartási anyagok új feltételeinek letárgyalására az egyesület is meghívót fog kapni.

Az igazgató-választmány felhatalmazza az Elnökséget, hogy az egyesületnek a tárgyaláson leendő képviselte iránt annak idején megfelelően intézkedjék.

A választmányi ülés egyhangúlag elfogadja, hogy az egyesület ezévi rendes közgyűlését október hó 15., 16. és 17-én Parádon tartsa meg, a következő tárgysorozattal: (A közgyűlés részletes programja lapunk elején olvasható.)

Ügyvezető bemutatja Bund Károly egyesületi titkár kérvényét, melyben betöltött 31 évi szolgálatára való tekintettel az alapszabályok 71. §. b) pontja és az 1927. évi december 12-én tartott közgyűlés határozata értelmében 1930. év január 1-étől kezdődőleg leendő nyugdíjaztatását kéri.

Egyúttal kéri, hogy jelenlegi lakását az igazgató-választmány által megállapítandó bér ellenében 1930. év május hó 1-éig megtarthassa.

Jelenti, hogy számítása szerint a titkár nyugdíjazása az egyesületre nézve számottevő megterhelést a mai állapottal szemben nem jelent. Igaz ugyan, hogy mai 4800 pengő készpénzjavadalmazásával szemben a nyugdíj és lakbér 5280 pengővel több készkiadást jelent, ezzel szemben azonban mentesül az egyesület a titkári lakás fűtési és világítási költségeitől s a lakás bérletéből is kereken évi 4000 pengő tiszta bevétel remélhető a mai bevételekkel szemben.

Az igazgató-választmány többek hozzászólása alapján a következőkép határoz: Bund Károly egyesületi titkárt 30 éven át teljesített odaadó és ügybuzgó szolgálatának teljes elismerése mellett az 1930. évi január hó 1-től végleges nyugalomba helyezi. Hozzájárul a lakásnak továbbra is nevezett használatában leendő meghagyásához s az ügyet az évi bér megállapítására vonatkozó javaslatétel végett a szervezőbizottságnak adja ki.

Ügyvezető bejelentését, mely szerint báró Inkey Pál alapítótagsági pótdíját 5 éven, évi 60 pengőben, Frigyes főherceg tábornagy Úr Ő cs. és kir. Fensége tagdíját 5 éven át évi 150 pengőben, gróf Eszterházy Móric Öexcellenciája tagdíját három éven át évi 200 pengőben, a pannonhalmi Szent Benedek-rendi főapátság alapítványi pótdíját évi 30 pengőben, ravazdi erdőhivatala tagsági díját pedig évi 75 pengőben ajánlotta meg, az igazgató-választmány köszönettel veszi tudomásul s az elnökséget bízta meg, hogy ezt az illető tagoknak megfelelő formában tudomására hozza.

Az egyesület rendes tagjai közé az igazgató-választmány a következőket vette fel: gróf Károlyi Gyula nagybirtokos, főrend, a ma-

gyar szent korona öre stb. (ajánlja az ügyvezető), a M. kir. Egyetemi Közgazdaságtudományi kar mezőgazdasági növényteni intézete (ajánlja az ügyvezető), a M. kir. Állami Faipari Szakiskola, Szeged (ajánlja Matusovich Péter erdőigazgató, rendes tag), Récsey Antal uradalmi erdőmérnök (ajánlja Metzli Kamill rendes tag).

Ügyvezető indítványára az igazgató-választmány elhatározza, hogy az erdőtörvény (1879. évi XXXI. t.-c.) megalkotásának 50-ik évfordulója alkalmából javaslatot tesz a közgyűlésnek a törvényalkotók emlékének megfelelő megörökítése iránt.

Báró Inkey Pál bejelenti, hogy magánértesülése szerint az új erdőtörvényt a kormány már ez év őszén tárgyalni kívánja a képviselőházban. Tudomása szerint a törvénytervezet az egyesületnek még eddig nem küldték meg véleménynyilvánítás végett.

Ügyvezető jelenti, hogy a törvénytervezetet — tudomása szerint — még csak a hivatalos erdészeti közegeknek adták ki hozzászólás végett, szigorúan bizalmasan. Úgy tudja, hogy a javaslatot még sem a minisztérium többi osztályával, sem az érdekelt minisztériumokkal (belügy, igazságügy) nem tárgyalták le.

Ezt az információt az igazgató-választmány több tagja megerősíti.

Többek hozzászólása után az igazgató-választmány a következőkép határoz:

Az igazgató-választmány a legnagyobb aggodalommal értesül arról, hogy az új erdőtörvény-javaslatot a kormányzat a képviselőházban már ez év őszén tárgyaltni kívánja. A javaslatnak hosszú időre kell szabályoznia a magyar erdőgazdaság létfeltételeit, ezért feltétlenül szükségesnek tartja, hogy ahhoz az érdekeltség idejében hozzászólhasson, még akkor, amikor a tervezet mellett a kormány egy tagja sem kötötte le magát. Utal arra, hogy míg más ágazatoknál még 1—1 fontosabb rendeletet is (pl. a mérnöki munkafenntartás) hónapokon, sőt éveken át tárgyalnak az érdekeltséggel, addig az erdőgazdaság egyetlen érdekképviselőének, az Országos Erdészeti Egyesületnek ezideig még a tervezetbe betekinteni sem volt módjában. Megállapítja az igazgató-választmány, hogy a földművelésügyi minisztérium az egyesület többrendbeli kérelmére írásban is megígérte, hogy a javaslatot oly időben és oly módon fogja az egyesülethez eljuttatni, hogy arra vonatkozó álláspontját még idejében és kellő megfontolással juttathassa el a kormányhoz. Mivel az adott helyzet mellett félni lehet attól, hogy a javaslat — amint az a legutóbbi erdőgazdasági vonatkozású törvényekkel is megtörtént — csak néhány napra vagy néhány hétre fog az egyesület rendelkezésére állni, amely idő alatt azt még a tagokkal sem lehet megismertetni, elhatározza, hogy a földművelésügyi miniszter urat küldöttségileg kéri fel, hogy a javaslatot az egyesületnek lehető mielőbb adassa ki, annak letárgyalására megfelelő hosszú határidőt tűzzön ki s addig,

amíg az érdekeltséget meg nem hallgatta, ne terjessze a javaslatot a képviselőház elé.

Más tárgy nem lévén, az elnök az ülést berekesztette.

Kmft.

Bíró Zoltán, s. k.,
ügyvezető, vál. tag.

Térfi Béla, s. k.,
alelnök.

Hitelesítésül:

Kozma István s. k., Gyarmathy Mózes s. k.,
választmányi tagok.

Egyesületi összejövetelek

Értesítjük tagjainkat, hogy egyesületi (csütörtök délutáni) összejöveteleinket október hó folyamán ismételten megkezdjük és első összejövetelünket október hó 24-én délután 5 órakor tartjuk meg. Ez alkalommal dr. Luncz Géza tagtársunk vetített képekkel kísért előadást tart a franciaországi kopárfásításokról.

Az Erdészeti Kísérleti Állomások Nemzetközi Szövetségének újjáalakulása

Az Erdészeti Kísérleti Állomások Nemzetközi Szövetsége Svédországnak kezdeményezésére Stockholmban folyó évi július havának végén megtartotta az újjáalakulást kimondó közgyűlést, mellyel kapcsolatban előzőleg a délsvédországi erdőgazdaságot és kísérleteket, a kongresszus után pedig Közép-Svédországot jártuk be, egészen Laplandig.

A gyűlésen 37 nemzet vett részt, összesen mintegy 180 küldöttel. A gyűlésnek, illetve tanulmányi bejárásnak eredményeiről még leszek bátor a magyar szakközönséget értesíteni, egyelőre az idő rövidsége, illetve nagy elfoglaltságom miatt csak a következőkre szorítkozom.

A Nemzeti Szövetség tudvalevőleg már a háború előtt állott fenn, annak utolsó gyűlése 1910-ben, tehát már 19 évvel ezelőtt, Belgiumban játszódtott le. Belgium fővárosában, Bruxellesben a nagygyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy elfogadja a magyar kormánynak, Vadas Jenő főiskolai tanár által átadott meghívását és a következő gyűlést 1914-ben szeptember havában Magyarországon fogja megtartani.

Hazánk részéről kidolgoztuk volt ennek a gyűlésnek úti-tervét és tárgysorozatát. A gyűlés budapesti kezdettel végigvonult volna a szegedi homoki erdőkön és a bánsági tölgyeseken (Vadászerdő) keresztül, a delibláti homokpusztára, onnan vissza Budapestre, illetve a gödöllői arboretumba, azután a besztercebányai fenyvesekbe, a Sturechágón át a likavkai kísérleti telepekre, hogy a Magas-Tátrában érjen véget.

A sors másképp akarta. Rövid idővel a kongresszus ideje előtt lángba borult a világ és a lángok elperzselték a mi terünköt és reményünket is. Pár évre rá meghalt Vadas Jenő, az árván maradt kísérleti állomásnak segítő erők és anyagi eszközök híján jóformán teljesen be kellett szüntetnie működését.

A Nemzetközi Szövetség de jure ugyan fennállt, de hosszú éveken keresztül szintén szünetelt. Egynéhány tagja már évekkel ezelőtt felvette az elszakadt fonalat, a Rómában tartott nemzetközi erdészeti kongresszus alkalmával és ebből kifolyólag Zürichben is szóba hozták már az újraalakulást, de sajnos, hazánk részéről sem a kísérleti állomás, sem a főiskola ezeken a megbeszéléseken nem vehetett részt. A svédek vették át a kezdeményezést. Svédország kedvező helyzetben volt, mert erdőgazdasága az országban igen nagy szerepet játszik, 100 év óta a svédek nem vettek aktív részt háborúban, viszont a nagyon fejlett vas-, acél- és faiparuk révén mások háborújának vérfolyamát, aranyfolyammá változtathatták. A svéd állomásnak agilis és széles látókörrel bíró vezetője, Hesselmann Henrik, jóval a háború előtt bejárta egész Európát, később Amerikát is és abba a szerencsés helyzetbe került, hogy mindazokat a terveket és tanulmányokat, amiket körútján gyűjtött, hazájában valóra válthatta. Hatalmas szervezetet építhetett ki, összesen 24 főnyi létszámmal, 4 különálló (egyenként kerek 1000 ha) kísérleti erdőhivatallal és számos kísérleti területtel és gazdag felszereléssel.

Ez a hatalmas szervezet eredményezte azt, hogy a svéd erdészeti tudományos kutatás messze megelőzte a gyakorlati gazdaságot.

A svéd erdőgazdasági viszonyokat dr. Fehér Dániel leírta az Erdészeti Kísérletek 1928. évi 1—2 füzetében. Nem akarok ismétlésekbe bocsátkozni, de főlemlítem, hogy Svédország erdő-

gazdaságában tulajdonképpen csak három fafaj játszik számottevő szerepet: az erdei fenyő, a luc és nyír.

Az erdőápolás csak éppen a kísérleti állomás munkássága révén indult meg és ma sem mondható belterjesnek, az erdő képe ennek következtében meglehetősen egyhangú.

Minden elismerésreméltó ezzel szemben, hogy ebben az egyhangú erdőgazdaságban mennyi sok tudományos problémát tudtak a svédek kifejtetni. A kongresszus lefolyásáról ez alkalommal csak azt emelem ki, ami hazánkat közvetlenül érdekli. Ezt pedig összefoglalhatom abban, hogy örömmel tapasztaltam, hogy hazánkról általánosságban is, de a magyar erdőgazdaságról is nagyon kedvező hangulat alakult ki a kongresszuson, ami kifejezésre jutott abban, hogy a közgyűlés — bár hosszadalmas, bizalmas tárgyalások után — az angol, olasz, svájci és francia képviselők pártoló felszólalása után egyhangúlag elhatározta, hogy a legközelebbi kongresszust ugyan Franciaországban tartja 1932-ben, de egyúttal véglegesen megállapította a rá következő második kongresszust és helyét is, 1935-ben és Magyarországon. A Szövetség elnökének megválasztásánál pedig a francia képviselő javaslatára a nancy-i erdészeti kísérleti állomás vezetőjét, Guiniert, választották meg elnökké, alelnökké pedig Amerika javaslatára a magyar erdészeti kísérleti állomás vezetőjét. Az elnöki bizottság tagjai az elnökön és alelnökön kívül Anglia, Németország, Olaszország, Svájcnak és Lengyelországnak képviselője.

A kongresszus egyéb mozzanatairól más alkalommal fogok beszámolni.

Róth Gyula.

